

FÆLLESINDHOLD FOR REGISTRERING AF ALKOHOLMISBRUGERE I BEHANDLING

2016

Fællesindhold for registrering af alkoholikere i behandling

Redaktion:
Sundhedsdatastyrelsen, Afdeling for Datakvalitet og -indhold

Sundhedsdatastyrelsen
Artillerivej 5

2300 København S

kontakt@sundhedsdata.dk
URL: <http://www.sundhedsdatastyrelsen.dk>

Emneord: Alkohol; Alkoholmisbrug; Alkoholikere; Registrering; Behandling

Sprog: Dansk
Version: 9.0
Versionsdato: 20-06-2016

Sundhedsdatastyrelsen, juni 2016

Indhold

Indhold	3
Baggrund	4
Formål med indberetningen	6
Vejledning til registrering af data for personer i alkoholbehandling	7
Status ved indskrivning	7
Stamoplysninger	7
Behandlingsoplysninger	10
Socialoplysninger	14
Modul 2	24
Sundhedsdatastyrelsens Elektroniske Indberetningssystem (SEI)	29
Valideringsspecifikationer	30

Baggrund

Dette er 9. version af fællesindholdet for indberetning af personer, der modtager alkoholbehandling. Første version blev udgivet ved registerets opstart i januar 2006.

Fællesindholdet indeholder en feltbeskrivelse og en vejledning for de data, der indberettes til *Det Nationale Alkoholbehandlingsregister*. Denne version er udelukkende opdateret i forhold til at Det Nationale Alkoholbehandlingsregisteret er overgået til Sundhedsdatastyrelsen i 2015.

Lovgrundlaget for indsamling af oplysninger til registeret er forankret i

- Sundhedsloven, (LBK nr. 95 af 7. februar 2008)
- Bekendtgørelse nr. 257 af 15/4/2008 om alkoholbehandlingsinstitutioners indberetning af alkoholbehandling

Indberetning til det *Nationale Alkoholbehandlingsregister* har været i gang siden 1. januar 2006. Indberetningen foretages af offentlige alkoholbehandlingsinstitutioner, samt private, selvejende og foreningsejede institutioner, som det offentlige visiterer klienter til. Private, selvejende og foreningsejede institutioner kan også indberette klienter med privat finansiering.

Indberetningen dækker personer, der kommer i akut og/eller i planlagt behandling. Det vil sige, at den akutte behandling som afrusning og abstinensbehandling, der kan finde sted på behandlingsinstitutioner, skal indberettes.

Alkoholbehandlingen udbydes af både offentlige og private institutioner. Kommunerne har det økonomiske ansvar for behandlingen, men et antal personer vælger hvert år selv at finansiere deres behandling.

Data skal sendes til Sundhedsdatastyrelsen direkte fra de behandlende institutioner, minimum én gang månedligt. Hver institution tildeles efter kontakt til Sundhedsdatastyrelsen en institutionskode, som knyttes til indberetningen.

De indberettede data samles hos Sundhedsdatastyrelsen i én central database. Ifølge registerets anmeldelse til Datatilsynet, må data opbevares på personer i 20 år efter pågældende person er udskrevet fra behandling.

Alkoholbehandling kan modtages anonymt, hvorved personens CPR-nummer ikke registreres. I de tilfælde, hvor registrering på CPR-nummer er mulig vil dette blive foretrukket.

Registeret er oprettet i samarbejde med behandlingsstederne, det daværende Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Kommunernes Landsforening,

Amtsrådsforeningen/ Danske Regioner, Statens Institut for Folkesundhed og
Center for Rusmiddelforskning.

Formål med indberetningen

Data indsamles for at monitorere udviklingen i gruppen af alkoholikere, der søger behandling, ændringer i misbrugsmønstret og behandlingstiltag. Ud fra registeret er det muligt at få et overblik over antallet af personer, der modtager behandling, deres drikkevaner, geografisk herkomst, deres socioøkonomiske karakteristika samt årsagen til, at behandlingsforløbet afsluttes. Registerets oplysninger vil bl.a. kunne bruges ved planlægningen af den nationale behandlingsindsats.

Vejledning til registrering af data for personer i alkoholbehandling

Status ved indskrivning

Indberetningsskemaet benyttes ved indskrivning af klienter og deres status ved indskrivning. Indberetningsskemaet skal udfyldes og indberettes til Sundhedsdatastyrelsen for de klienter, som den registrerende institution har behandlingsansvaret for og som modtager enten akut og/eller planlagt behandling.

Nedenfor følger en beskrivelse af de oplysninger, der skal indberettes til det *Nationale Alkoholbehandlingsregister*.

Stamoplysninger

CPR-nummer

Her angives personens CPR-nummer. CPR-nummeret bruges som et identifikationsnummer til brug for statistisk analyse af udviklingen i alkoholmisbruget.

Ønskes klienten at være anonym, udfyldes i stedet feltet nedenfor '*Klientnummer, hvis anonym*'.

Klientnummer, hvis anonym

Består af institutionens officielle 4-cifrede kode (tildeles af Sundhedsdatastyrelsen) samt et 6-cifret fortløbende nummer (startende ved 000001), som institutionen selv tildeler. Hvis den samme person starter et nyt behandlingsforløb anvendes så vidt muligt samme anonyme klientnummer.

Fødselsår

Her angives personens fødselsår. Der anvendes fire cifre.

Idet der er mulighed for, at klienten indskrives anonymt, kan denne oplysning ikke altid udledes fra CPR-nummeret.

Køn

01 Mand

02 Kvinde

Idet der er mulighed for, at klienten indskrives anonymt, vil det ikke altid være muligt at udlede denne oplysning fra CPR-nummeret.

Indskrivningsdato

Med indskrivningsdato menes den dato, hvor klienten påbegynder et akut eller et planlagt behandlingsforløb. Med påbegynder menes et egentligt møde med behandler i forbindelse med konkret behandling. Af nedenstående fremgår eksempler på hvornår der ikke skal indberettes og hvornår der skal indberettes:

Eksempel 1: En borger ringer for at høre, hvordan han kan komme i behandling. Han oplyser navn og cpr-nummer i telefonen og det aftales, at han møder op næste dag. Han møder imidlertid aldrig frem. I dette tilfælde skal der ikke indberettes, for kontakten har kun været telefonisk.

Eksempel 2: En borger henvender sig og taler med en behandler om sine overvejelser om at starte behandling. Han er usikker på dels om han har behov for det, dels om det i givet fald skal være i denne institution. Behandleren orienterer om mulighederne, og borgeren går derefter hjem for at overveje, hvad han vil gøre. Borgeren henvender sig aldrig igen. I dette tilfælde skal ikke indberettes, for der har alene været tale om at informere om institutionens tilbud.

Eksempel 3: En borger henvender sig i institutionen med ønske om at påbegynde behandling. Der optages stamoplysninger og behandling for abstinenser påbegyndes. Det aftales, at borgeren kommer igen to dage senere, men han møder imidlertid aldrig op. I dette tilfælde skal der indberettes, for borgeren påbegyndte behandling.

Eksempel 4: En borger henvender sig i institutionen med ønske om at påbegynde behandling. Han har ikke behov for behandling for abstinenser, og taler derfor med en behandler om sine forventninger til behandlingsforløbet. Der optages stamoplysninger og aftales ny tid. Borgeren møder imidlertid ikke op til næste samtale. I dette tilfælde skal indberettes, for behandlingsforløbet blev påbegyndt.

Afslutningsdato

Her angives den dato, hvor klienten afslutter sin behandling på den pågældende institution. Dvs. afslutningsdatoen udfyldes selv om klienten fortsætter behandling for alkoholbehandling et andet sted.

Eksempel: Klienten går i ambulante behandling, men visiteres efter nogen tid til døgnbehandling. Når klienten påbegynder døgnforløbet, indberetter døgninstitutionen dette til NAB, og samtidig skal klienten afsluttes i relation til NAB i det ambulante regi, også selv den ambulante institution har tilsyn med opholdet og/eller mødes med døgninstitutionen for at afholde koordineringsmøder. Når døgnforløbet afsluttes, skal døgninstitutionen tilsvarende afslutte klienten i NAB og den ambulante institution indskrive ham,

hvis han fortsætter behandlingsforløbet her. En klient kan med andre ord kun være registreret i NAB som værende indskrevet i én institution af gangen.

Afslutningsårsag

Der skal angives, hvorfor forløbet afsluttes og ikke hvad klienten udskrives til. Udskrivningsårsagen vurderes af behandleren på baggrund af den planlagte behandling.

01 Færdigbehandlet

Det vurderes, at der ikke længere er behov for behandling i forhold til klientens alkoholmisbrug. Der kan dog stadig være behov for anden social støtte.

02 Afsluttet efter eget ønske

Afslutningen sker på klientens initiativ, og institutionen har aktivt frarådet klienten at lade sig udskrive.

03 Udeblevet

Klienten er udeblevet fra aftalt behandling

04 Død

Klienten er afdød ved døden

05 Fraflyttet

Flytter klienten, hvorved kontakt til personen mistes, uden at det er klart, om alkoholbehandlingen fortsætter, bruges denne svarmulighed. Vides det positivt, at klienten fortsætter behandling et andet sted, krydses der af i udskrevet til anden institution, egen læge, eller hvor behandlingen nu fortsættes.

06 Udskrevet til anden institution

Kunne f.eks. være, at klienten flytter, og behandlingen videreføres på en anden institution nærmere den nye adresse eller udskrives fra døgninstitution til ambulant/dag behandling.

07 Udskrevet til egen læge

Alkoholbehandlingen fortsættes hos egen læge

08 Udskrevet til hospital

Klienten udskrives til behandling på enten psykiatrisk eller somatisk hospital

09 Andet

Bopælskommune

Her angives kommunekode og -navn efter CPR-kontorets officielle lister.

Postnummer

Postnummeret vælges fra den officielle liste af postdistrikter. Det postnummer, der registreres er det, der er tilknyttet klientens bopæl.

Nationalitet

Angiv klientens nationalitet/statsborgerskab. Der anvendes nationalitetskoder efter CPR-kontorets officielle lister.

Institutionskode

Sundhedsdatastyrelsen udarbejder en officiel liste, hvor hver behandlingsinstitution tildeles en 4-cifret kode, der indtastes her.

Behandlingsoplysninger

Akut afrusning i forbindelse med indskrivningen.

Her angives om der har fundet en akut afrusning sted i forbindelse med indskrivningen.

01 Ja

Der har fundet en akut afrusning sted i forbindelse med indskrivningen.

02 Nej

Der har ikke fundet en akut afrusning sted i forbindelse med indskrivningen.

99 Uoplyst

Udredende samtaler

Misbrugsdiagnostiske/udredende samtaler

Standardiserede samtaler, hvor hensigten er at kortlægge misbrugets omfang og sammensætning samt de sociale konsekvenser misbruget har/har haft for klienten. Helbredsmæssige konsekvenser kan inddrages, men egentlige psykiatriske vurderinger registreres under psykiatrisk udredning/screening for psykiatrisk lidelse. Diagnostiske/udredende samtaler kan foretages over flere datoer eller flere gange i forløbet. Samtlige datoer registreres.

Psykiatrisk udredning/screening for psykiatrisk lidelse (ikke misbrug) –frivillig indberetning

Standardiserede samtaler og/eller tests af klienten, hvor hensigten er at udrede eller screene klienten for psykiatrisk lidelse. Psykiatrisk udredning eller screening kan foretages flere gange i forløbet. Samtlige datoer registreres.

Hvis der ikke findes nogen psykiatrisk lidelse udfyldes med dato og ”Intet fund”. Hvis der stilles en psykiatrisk diagnose skal den opfylde kriterierne i ICD-10 klassifikationen, det vil sige bekræftes af psykiatrisk speciallæge og der udfyldes oplysninger om hvem der varetager behandlingen.

01 Intet fund

02 Behandlingen varetages af institutionen

Når fastansat personale eller tilknyttede konsulenter behandler klienten for psykiatrisk lidelse, markeres påbegyndt behandling i feltet: Behandlingen varetages af institutionen. Behandlingen kan være medicinsk og/eller terapeutisk samt foregå i samarbejde med en eller flere samarbejdspartnere.

03 Behandlingen varetages af samarbejdspartner

Når klienten henvises til behandling og/eller videre udredning hos en samarbejdspartner medfølgende overdragelse af behandlingsansvaret, markeres i feltet: Behandlingen varetages af samarbejdspartner.

04 Der behandles ikke

Når behandling ikke er en mulighed, eller klienten ikke ønsker behandling, markeres i feltet: Der behandles ikke.

Ambulant behandling

Et ambulant behandlingsforløb defineres som et forløb, hvor klienten ikke overnatter på institutionen. Planlægges en behandling, hvor klienten møder ≥ 3 gange om ugen i ≥ 3 timer/sessioner ad gangen, defineres dette som dagbehandling.

Der registreres indenfor følgende inddeling af behandlingen: Behandlingssamtaler og medicinsk behandling.

Behandlingssamtaler

Behandlingssamtaler er samtaler mellem klient og behandler (individuel eller i gruppe) inklusiv lægesamtaler, som finder sted i et planlagt behandlingsforløb. Samtalen kan være akut, men skal foregå under ordinære behandlingsrammer og være af en varighed af minimum 15 minutter. Behandlingssamtalerne kategoriseres efter, i hvilket forum behandlingen foregår, og registreres med datoangivelse.

- **Individuel behandling**

Når samtalerne foregår ved personlige og faglige kontakter mellem klient og det behandelende personale, registreres behandlingssamtalerne som individuel behandling. Deltager pårørende i disse kontakter, som en støtte

for klienten, eller for at blive informeret om misbrug, registreres kontakten stadig som individuel. Deltager pårørende som led i en familiebehandling registreres det under familie-/netværksbehandling. Deltager andre klienter i kontakten registreres dette som gruppebehandling.

- **Gruppebehandling**

Når behandlingssamtalerne foregår i fora med andre klienter, registreres samtalerne som gruppebehandling. Behandling, der inddrager pårørende, registreres kun som gruppebehandling, når andre klienter også deltager i kontakten.

- **Familie-/netværksbehandling**

Når familien, pårørende eller det nærmeste netværk deltager i behandlingen sammen med klienten med det formål at behandle hele familien/netværket registreres dette som familie-/netværksbehandling.

Medicinsk behandling

Ved medicinsk behandling af misbruget markeres for anvendelse af en eller flere af følgende midler: Antabus (overvåget indtagelse), Campral, Naltrexon, og Benzodiazepiner. For antabus gælder, at kun overvåget indtagelse registreres. Anvendelse af benzodiazepiner i forbindelse med abstinensbehandling registreres ikke.

Der skal kun registreres én gang for hvert middel per behandlingsforløb.

Dagbehandling

Dagbehandling defineres som et intensivt ambulantly forløb, hvor klienten ikke overnatter på institutionen, men møder ≥ 3 gange om ugen i ≥ 3 timer/session. Bemærk, at klienten kun kan være indskrevet i én institution og i et behandlingsformat (dvs døgn-, dag- eller ambulantly behandling) af gangen. Klienten kan med andre ord ikke både være registreret som modtagende fx dagbehandling og døgnbehandling.

Varighed

Start- og slutdato for klientens deltagelse i dagbehandling registreres.

Medicinsk behandling

Ved medicinsk behandling af misbruget markeres for anvendelse af en eller flere af følgende midler: Antabus (overvåget indtagelse), Campral, Naltrexon og Benzodiazepiner. For antabus gælder at kun overvåget indtagelse registreres. Anvendelse af benzodiazepiner i forbindelse med abstinensbehandling registreres ikke.

Der skal kun registreres én gang for hvert middel per behandlingsforløb.

Døgnbehandling

Døgnbehandling defineres som et intensivt behandlingsforløb, hvor klienten optager en normeret sengeplads.

Varighed

Start- og slutdato for klientens deltagelse i døgnbehandling registreres.

Bemærk, at klienten kun kan være indskrevet i én institution og i et behandlingsformat (dvs. døgn-, dag- eller ambulant behandling) af gangen. Klienten kan med andre ord ikke både være registreret som modtagende fx dagbehandling og døgnbehandling.

Medicinsk behandling

Ved medicinsk behandling af misbruget markeres for anvendelse af en eller flere af følgende midler: Antabus (overvåget indtagelse), Campral, Naltrexon og Benzodiazepiner. For antabus gælder at kun overvåget indtagelse registreres. Anvendelse af benzodiazepiner i forbindelse med abstinensbehandling registreres ikke.

Der skal kun registreres én gang for hvert middel per behandlingsforløb.

Socialoplysninger

Tidligere behandlet for alkoholmisbrug

Hensigten med at registrere, om klienten nogensinde tidligere har været i behandling for sit alkoholmisbrug, er at få et tal for nyrekrutteringen til behandling. Spørgsmålet besvares på basis af de oplysninger, som klienten angiver.

01 Ja

Med tidligere behandling menes, at klienten tidligere har været indskrevet i behandling for alkoholmisbrug. Dette omfatter foruden behandling på kommunale institutioner også behandling hos praktiserende læge, hospital, private institutioner, fængsel, udlandet etc.

02 Nej

Hvis klienten oplyser ikke tidligere at have modtaget behandling for alkoholmisbrug.

99 Klienten ønsker enten ikke at oplyse om tidligere behandling eller svaret er ikke muligt at opdrive.

Henvisning på opfordring af

Hensigten er at få klarlagt, hvem der har ment, at personen har et behandlingskrævende alkoholproblem.

01 Selvhenvender

Klienten har på eget initiativ valgt at gå i behandling

02 Socialforvaltning

03 Skadestue/hospital

04 Psykiatrisk hospital

05 Alkoholambulatorium

06 Alkoholbehandlingshjem

07 Praktiserende læge

08 Kriminalforsorgen

09 Politi

10 Krisecenter

11 § 94 Biform

12 Stofmisbrugsinstitution

13 Familie

14 Venner

15 Arbejdsgiver

16 Daginstitution

17 Skole

18 Andet

99 Vil/kan ikke oplyse

Udgift til behandling dækkes af

Dette spørgsmål besvares særligt for at danne et overblik over betalingen af behandlingsudgifter i de private organisationer. Er der flere, der betaler for behandlingsforløbet, er det den part, som betaler størsteparten, der registreres.

01 Offentlig

Det offentlige betaler for behandlingen

02 Selvbetal

Klienten betaler selv for behandlingen

03 Arbejdsplads

Arbejdspladsen betaler for behandlingen

04 Andet

Angiv tydeligt den finansierende enhed i det blanke felt. Der kan indtastes 20 karakterer i feltet.

Aktuel boligsituation

Med seneste bolig menes der, hvor klienten har sit ophold ved indskrivning i behandling. Der kan kun vælges én svarmulighed. Det, der søges klarlagt, er stabiliteten i boligforholdet.

01 Selvstændig bolig

Ejerbolig, lejet lejlighed, andelslejlighed

02 Lejet værelse

Klubværelse, kollegium, værelse i villa, kollektiv, efterskole, højskole

- 03 Hos familie/venner
Dækker hjemmeboende hos forældre og anden familie samt personer med c/o-adresser
- 04 Støttebolig/bofællesskab/halvvejshus
Boligtilbud efter SEL § 91, 92 samt halvvejshuse efter SEL § 93
- 05 Familiepleje
- 06 Herberg/pensionat
Boligtilbud efter SEL § 94 samt asylcentre, krisecentre og Reden
- 07 Fængsel
- 08 Anden institution
Herunder både psykiatriske og somatiske hospitaler
- 09 Gaden/ingen bolig
Dette inkluderer også campingvogn, sommerhus, telt, vandrerhjem, kolonihavehus, motel, hotel osv.
- 10 Andet
- 99 Vil/kan ikke oplyse

Skoleuddannelse

Her registreres den højst afsluttede og gennemførte skoleuddannelse, som klienten opgiver. Dvs. den uddannelse, der er afsluttet planmæssigt med eksamen. Der kan kun vælges én svarmulighed.

- 01 Går i skole
- 02 7 eller færre års skolegang
- 03 8-9 års skolegang
- 04 10-11 års skolegang
- 05 Studenter-, Hf-eksamen (inkl. HHX, HTX)
- 06 Andet
- 99 Vil/kan ikke oplyse skoleuddannelse

Erhvervsuddannelse

Her registreres den højest afsluttede og gennemførte erhvervsuddannelse, som klienten opgiver. Dvs. den uddannelse, der er afsluttet planmæssigt med eksamen. Der kan kun vælges én svarmulighed.

- 01 Ingen uddannelse
- 02 Specialarbejderuddannelse
- 03 Handelsskolernes grunduddannelse (HG), basisår EFG
- 04 Lærlinge-, EFG- eller HG-uddannelse
- 05 Anden faglig uddannelse
- 06 Kort videregående uddannelse (under 3 år)
- 07 Mellemlang videregående uddannelse (3-4 år)
- 08 Lang videregående uddannelse (over 4 år)
- 99 Vil/kan ikke oplyse erhvervsuddannelse

Hovedindtægtskilde

Her registreres den indtægtskilde, som klienten angiver som den vigtigste indenfor den sidste måned. Der kan kun vælges én svarmulighed.

- 01 Lønindkomst
- 02 SU
- 03 Arbejdsløshedsdagpenge
- 04 Aktivering/løn med tilskud
- 05 Sygedagpenge
- 06 Kontanthjælp
- 07 Revalideringsydelse
- 08 Før tidspension/pension
- 09 Fra familie, venner og lign.
Her noteres udelukkende lommepenge. Hjælp i form af mad, tøj og husly skal ikke noteres.

10 Illegale aktiviteter
Som f.eks. spil

11 Prostitution

12 Andet

99 Vil/kan ikke oplyse

Civilstand (aktuelle)

01 Gift

02 Gift igen

03 Enke/enkemand

04 Separeret

05 Fraskilt og ikke samlevende

06 Aldrig gift/samlevende

07 Samlevende

08 Skilt fra samlever

99 Vil/kan ikke oplyse

Har du biologiske eller adoptivbørn?

01 Ja

02 Nej

99 Vil/kan ikke oplyse

**Hvis biologiske eller adoptivbørn, hvilke(t) år er barnet/
børnene født?**

Angiv fødselsår for hvert barn. Kan eller ønsker personen ikke at oplyse fødselsår, angives 9999.

Er der andre end dine børn tilknyttet husstanden?

01 Ja

02 Nej

99 Vil/kan ikke oplyse

Hvis andre børn tilknyttet husstanden, hvilke(t) år er barnet/børnene født?

Angiv fødselsår for hvert barn. Vil/kan personen ikke oplyse fødselsår, angives 9999.

Antal hjemmeboende børn under 18 år – både egne og andre tilknyttet husstanden

Angiv antallet af børn. Vil/kan personen ikke angive antal børn, skrives 99.

Antal hjemmeboende børn over 18 år – både egne og andre tilknyttet husstanden

Angiv antallet af børn. Vil/kan personen ikke angive antal børn, skrives 99.

Antal hjemmeboende børn under 18 år, der er blevet anbragt udenfor hjemmet – både egne og andre tilknyttet husstanden

Angiv antallet af børn. Vil/kan personen ikke angive antal børn, skrives 99.

Antal børn du har samkvem med

Angiv antallet af børn. Vil/kan personen ikke angive antal børn, skrives 99.

Antal børn du ikke har kontakt med

Angiv antallet af børn. Vil personen ikke angive antal børn, skrives 99.

Hvis du har børn under 18 år, i hvor høj grad oplever dine børn/dit barn da, at du bliver påvirket af rusmidler?

01 Slet ikke, for jeg indtager ikke rusmidler, når mine børn er til stede eller forud for, at de kommer hjem.

02 Lidt. Jeg tror, de har en fornemmelse af det, og de har en sjælden gang oplevet mig påvirket/beruset.

03 Noget. De har ind imellem oplevet mig påvirket/beruset.

04 En del. De har ofte oplevet mig påvirket/beruset.

05 Meget. Jeg er bekymret for, at de så tit har oplevet mig påvirket/beruset.

06 Ikke relevant.

99 Vil/kan ikke svare

Er der modtaget antabus indenfor den sidste måned

01 Ja

02 Nej

99 Vil/kan ikke oplyse

Hvis der er modtaget antabus den sidste måned angiv da i hvor mange dage

I tilfælde af at der er modtaget antabus indenfor de seneste 30 dage, noteres hvor mange dage, klienten har været under antabus-behandling.

(Bemærk, at dette antal dage ikke nødvendigvis er sammenfaldende med, hvor mange dage klienten har indtaget antabus. Påbegyndte patienten fx antabusbehandling 2 uger før kontakt til behandlingsstedet, skal alle fjorten dage skrives på - også selvom klienten kun har indtaget antabus 2 gange hver uge, idet antabus virker gennem flere dage).

Kortlægning af misbrug

Besvarelsen af spørgsmålene vedrørende misbrug skal baseres på klientens oplysninger og vurdering. Besvarelsen skal give et samlet billede af klientens misbrugssituation den sidste måned inden indskrivning i behandling. Der angives ikke debutalder og antal år i livet for andet end alkohol.

Alkoholmisbrug

Alkoholforbrug

Henviser til enhver form for alkohol, der indtages regelmæssigt, ofte flere dage om ugen.

Alkoholoverforbrug

Henviser til et alkoholforbrug, som overstiger nedenstående tærskler:

- fem eller flere alkoholiske genstande pr. dag i **mindst tre dage om ugen**
- eller
- der indtages alkohol, så der opnås svær beruselse **mindst to dage i træk** om ugen (i et omfang hvor der optræder psykiske eller somatiske symptomer, og/eller det griber ind i almindelige aktiviteter, såsom arbejde, skole, familieliv, anden fritidsbeskæftigelse eller almindelige hverdagsaktiviteter såsom at køre bil osv.).

Stofmisbrug

Heroin

Metadon (illegal)

Brug af metadon skaffet på illegal vis.

Andre opiater/smertestillende

Brug af andre opiater/smertestillende uanset om det er ordineret eller skaffet på illegal vis.

Benzodiazepiner/barbiturater

Brug af andre benzodiazepiner/barbiturater uanset om det er ordineret eller skaffet på illegal vis.

Kokain

Amfetamin

Cannabis

Hallucinogener

Inhalater

Andet

Debutalder

Ud for debutalder for alkohol**forbrug** angives personens alder, da han/hun første gang begyndte at indtage alkohol regelmæssigt, dvs. ofte flere dage om ugen.

Ud for debutalder for *alkoholoverforbrug* angives personens alder, da han/hun første gang oversteg nedenstående tærskler:

- fem eller flere alkoholiske genstande pr. dag i **mindst tre dage om ugen**
- eller
- indtag af alkohol, så der opnås svær beruselse **mindst to dage i træk** om ugen (i et omfang hvor der optræder psykiske eller somatiske symptomer, og/eller det griber ind i almindelige aktiviteter, såsom arbejde, skole, familieliv, anden fritidsbeskæftigelse eller almindelige hverdagsaktiviteter såsom at køre bil osv.).

Der vil typisk her være tale om, at man i dialog med klienten når frem til det bedst mulige skøn.

Antal år i livet

Der angives, hvor mange år i livet personen har haft henholdsvis et forbrug og et overforbrug af alkohol. Fx kan en klient have drukket alkohol siden

teenagealderen, men dette blev først til et egentligt overforbrug, da han var midt i tyverne. Han er i dag midt i fyrrerne. Antal år med forbrug omfatter således alle de år, hvor han enten har haft et forbrug eller et overforbrug (for i begge perioder har han drukket alkohol), og omfatter derfor 30 år. Antal år med overforbrug omfatter den delmængde af årene med 'forbrug', hvor der var tale om overforbrug, dvs. 20 år. Bemærk, at eksemplet forudsætter, at forbruget/overforbruget ikke har været afbrudt af år med afholdenhed. Var dette tilfældet, skal disse selvfølgelig ikke regnes med.

Det er kun muligt at angive hele år. Størrelsen, der skrives er 'op til'. Dvs. skrives 1 år, da menes fra 0 – 12 måneder, 2 år svarer til mellem 13 til 24 måneder osv.

Antal dage i sidste måned

Der angives, hvor mange dage hvert stof er brugt sidste måned. Er stoffet ikke brugt angives 0.

Rygestatus

- 01 Ryger dagligt
Ryger hver dag, uanset antal
- 02 Ryger lejlighedsvist
Ryger mindre end hver dag
- 03 Eks-ryger
Har tidligere røget, uanset antal
- 04 Aldrig røget
- 99 Vil/kan ikke oplyse

Drikkemønster sidste 6 måneder

- 01 Drukket hver dag
- 02 Drukket flere dage i ugen
- 03 Hovedsagligt drukket i weekenden (helligdage/ferier)
Har drukket så det ikke har påvirket evt. arbejde.
- 04 Haft drukture (længe i sammenhængende perioder)
Drukket i perioder af mere end 7 dage i træk de sidste 6 måneder
- 05 Drukket nogen dage

Drukket i perioder af mindre end 7 dages varighed de sidste 6 måneder

06 Har lejlighedsvist drukket én dag

07 Har været fuldstændig ædru

Hvis personen har afsluttet et behandlingsforløb, men kommer igen f.eks. grundet ønske om støtte til alkoholfrihed.

99 Vil/kan ikke oplyse

Nedenstående omregningstabel bruges ved udfyldning af spørgsmål vedrørende det indtagne antal genstande

1 lys øl = ½ genstand

1 alm. øl = 1 genstand

1 stærk øl = 2 genstande

1 alkopop = 1 genstand

1 flaske vin = 6 genstande

1 flaske hedvin = 10 genstande

1 flaske spiritus = 20 genstande

Antal genstande om ugen (gennemsnit sidste måned)

Der angives, hvor mange genstande øl (uanset type), alkopops (uanset type), vin (bordvin/hedvin/ dessertvin) samt spiritus personen har drukket om ugen i gennemsnit den sidste måned inden indskrivning.

Det er kun muligt at angive hele tal mellem 0 og 500 genstande pr. kategori.

Gennemsnitligt antal genstande pr. dag i det sidste halve år under intensive drikkeperioder

Der angives, hvor mange genstande øl (uanset type), alkopops (uanset type), vin (bordvin/hedvin/ dessertvin) samt spiritus personen har drukket pr. dag under intensive drikkeperioder i det sidste halve år.

Det er kun muligt at angive hele tal mellem 0 og 200 genstande pr. kategori.

Gennemsnitligt antal genstande pr. dag i det sidste halve år under moderate drikkeperioder

Der angives, hvor mange genstande øl (uanset type), alkopops (uanset type), vin (bordvin/hedvin/ dessertvin) samt spiritus personen har drukket pr. dag under moderate drikkeperioder i det sidste halve år.

Det er kun muligt at angive hele tal mellem 0 og 100 genstande pr. kategori.

Modul 2

En række døgninstitutioner har hidtil haft aftale med Center for Rusmiddelforskning, Århus Universitet, om at indberette ASI-oplysninger (Modul 1 og Modul 2) til centrets misbrugsregister, DanRIS. For at disse døgninstitutioner ikke skulle indberette samme oplysninger til to forskellige registre, blev der in sin tid indgået aftale mellem Center for Rusmiddelforskning og Sundhedsstyrelsen, om at alle oplysninger (ASI-Modul 1 og 2) fremover kun skulle indberettes til dengang Sundhedsstyrelsen. Herefter vil Sundhedsstyrelsen sørge for overførsel af data til Center for Rusmiddelforskning.

Af ovenstående årsager blev indberetningsskemaet i dengang Sundhedsstyrelsens Elektroniske Indberetningssystem (SEI) pr. juni 2006 udvidet med oplysninger vedrørende ASI-spørgeskemaets Modul 2.

Det skal bemærkes, at det stadig **kun er døgninstitutioner**, som skal indberette disse oplysninger, og dette på **frivillig** basis. Sundhedsdatastyrelsen stiller kun krav om, at Modul 1 indberettes. Har døgninstitutionen en aftale med Center for Rusmiddelforskning om indberetning til DanRIS, skal der naturligvis indberettes Modul 2-oplysninger til Sundhedsdatastyrelsen. Kontaktperson hos Center for Rusmiddelforskning er Mads-Uffe Pedersen, Centerleder (email: mup@crf.au.dk, tlf: 89 42 69 30).

Fysisk helbred

- Hvor mange dage har du oplevet helbredsproblemer indenfor de sidste 30 dage?
Angiv 0 til 30 dage
- Hvor bekymret eller plaget har du været af disse helbredsproblemer de sidste 30 dage?
Angiv score 0 (lav) til 4 (høj).
- Hvor vigtigt er det for dig nu at få behandling for disse helbredsmæssige/fysiske problemer:
Angiv score 0 (lav) til 4 (høj).

Arbejde og økonomi

- Hvor mange dage har du haft arbejde de sidste 30 dage?
Angiv 0 til 30 dage
- Andre indtægtskilder de sidste 30 dage?
Angiv ét af svarene ”Nej” eller ”Ja” til hver af nedenstående

0=Nej

1=Ja

- Lønindkomst
- SU
- Arbejdsløshedsdagpenge
- Aktivering/løn med tilskud
- Sygedagpenge
- Kontanthjælp
- Revalideringsydelse
- Førtidspension/pension
- Fra familie, venner og lign.
- Illegale aktiviteter
- Prostitution
- Andet

- Hvor mange dage indenfor de sidste 30 dage har du oplevet problemer med arbejde/arbejdsløshed?
Angiv 0 til 30 dage
- Hvor bekymret eller plaget har du været af problemerne med arbejde/arbejdsløshed de sidste 30 dage?
Angiv 0 til 30 dage
- Hvor vigtigt er det for dig på nuværende tidspunkt at få rådgivning om disse arbejdsmæssige problemer?
Angiv score 0 (lav) til 4 (høj).

Alkohol og stoffer

- Hvor mange dage har du "fixet" (injiceret) de sidste 30 dage?
Angiv 0 til 30 dage.
- Hvor mange penge vil du anslå, du har brugt i løbet af de sidste 30 dage på alkohol?
Angiv beløb i kroner.
- Hvor mange penge vil du anslå, du har brugt i løbet af de sidste 30 dage på stoffer?
Angiv beløb i kroner.
- Hvor mange dage i de sidste 30 dage har du oplevet problemer med alkohol?
Angiv 0 til 30 dage.
- Hvor mange dage i de sidste 30 dage har du oplevet problemer med stoffer?
Angiv 0 til 30 dage.

- Hvor bekymret eller plaget har du været de sidste 30 dage på grund af alkoholproblemer?
Angiv score 0 (lav) til 4 (høj).
- Hvor bekymret eller plaget har du været de sidste 30 dage på grund af stofproblemer?
Angiv score 0 (lav) til 4 (høj).
- Hvor vigtigt er det for dig nu at få behandling for alkoholproblemer?
Angiv score 0 (lav) til 4 (høj).
- Hvor vigtigt er det for dig nu at få behandling for stofproblemer?
Angiv score 0 (lav) til 4 (høj).

Kriminalitet

- Venter du i øjeblikket på at blive tiltalt, på en retssag, dom eller afsoning?
Angiv ét af svarene ”Nej” eller ”Ja”:
0=Nej
1=Ja
- Hvor mange dage i løbet af de sidste 30 dage har du været involveret i illegale aktiviteter for at skaffe penge?
Angiv 0 til 30 dage.
- Hvor alvorligt synes du, dine aktuelle problemer med kriminalitet er?
Angiv score 0 (lav) til 4 (høj).
- Hvor vigtigt er det for dig lige nu at få hjælp til disse problemer?
Angiv score 0 (lav) til 4 (høj).

Familie og sociale relationer

- Har du haft væsentlige perioder indenfor de sidste 30 dage, hvor du har haft alvorlige problemer med at komme overens med:
  - Mor
  - Far
  - Søskende
  - Partner/ægtefælle
  - Børn
  - Anden vigtig familie
  - Nære venner
  - Naboer
  - Kollegaer

Angiv ét af svarene ”Nej” eller ”Ja” til hver af ovenstående.

0=Nej

1=Ja

- Hvor mange dage indenfor de sidste 30 dage har du haft alvorlige konflikter med din familie?
Angiv 0 til 30 dage.
- Hvor mange dage indenfor de sidste 30 dage har du haft alvorlige konflikter med andre end din familie?
Angiv 0 til 30 dage.
- Hvor bekymret eller plaget har du været de sidste 30 dage på grund af familiemæssige problemer?
Angiv score 0 (lav) til 4 (høj).
- Hvor bekymret eller plaget har du været de sidste 30 dage på grund af problemer med andre sociale relationer?
Angiv score 0 (lav) til 4 (høj).
- Hvor vigtigt er det for dig lige nu at blive hjulpet med eller rådgivet om disse familiemæssige problemer
Angiv score 0 (lav) til 4 (høj).
- Hvor vigtigt er det for dig lige nu at blive hjulpet med eller rådgivet om disse problemer med andre sociale relationer
Angiv score 0 (lav) til 4 (høj).

Psykiatrisk status

- Har du, indenfor de sidste 30 dage, haft en væsentlig periode, hvor du har:
  - oplevet svær depression
(mindst 14 dages varighed)
  - oplevet svær angst eller anspændthed
(mindst 14 dages varighed)
  - oplevet at have forståelses-, koncentrations- og hukommelsesproblemer
(mindst 14 dages varighed)
  - oplevet hallucinationer
(evt. af kortere varighed)
  - haft aggressiv/voldelig adfærd
(evt. af kortere varighed)
  - fået ordineret medicin for psykiske problemer
(evt. af kortere varighed)
  - haft selvmordstanker
(evt. af kortere varighed)
  - forsøgt selvmord
(evt. af kortere varighed)

Angiv ét af svarene ”Nej” eller ”Ja” for hver af ovenstående.

0=Nej

1=Ja

- Hvor mange dage indenfor de sidste 30 dage har du oplevet nogle af de ovenfor nævnte psykiske og følelsesmæssige problemer?
Angiv 0 til 30 dage.
- Hvor bekymret eller plaget har du været af disse psykiske eller følelsesmæssige problemer de sidste 30 dage?
Angiv score 0 (lav) til 4 (høj).
- Hvor vigtigt er det for dig nu at få behandling for disse psykiske og følelsesmæssige problemer?
Angiv score 0 (lav) til 4 (høj).

Sundhedsdatastyrelsens Elektroniske Indberetningssystem (SEI)

Sundhedsdatastyrelsen har et elektronisk indberetningssystem, som stilles gratis til rådighed for behandlingsinstitutionerne.

Informationer om Sundhedsdatastyrelsens Elektroniske Indberetningssystem (SEI) vil kunne findes på websiden www.sundhedsdatastyrelsen.dk. Her vil informationer om systemet opdateres løbende.

Valideringsspecifikationer

Når der tages direkte i SEI, er det ikke muligt at taste ikke-gældende værdier i de enkelte felter. Anvendes i stedet et andet system end SEI, indlægges valideringsspecifikationer i importen fra det fremmede system og ind i den centrale SEI-database. Snitfladebeskrivelse vil kunne ses på websiden www.sundhedsdatastyrelsen.dk.